

ejer saadanne Ting, for at de ikke skal lide Tab, men Forpagterne af de Ejendomme, der her er Tale om, har haft saa gode Betingelser for en lukrativ Forretning, at der ikke er nogen som helst Grund til at give dem en Overpris for det, Staten skal overtage. Kan de nævnte Effekter faas til deres virkelige Brugsværdi, har jeg selvfølgelig intet imod Overtagelsen.

I Motiverne til Lovforslaget er der i al Almindelighed talt om Statens Overtagelse af den Forpagterne tilhørende Del af Gaardenes Besætninger, Redskaber, Maskiner og Inventar. Paa den ene af Gaardene, Faurholm, ejer Staten 120 Køer og op imod en Snes Ungkreaturer, indbefattet Tyre, som altsaa er der og skal blive der, hvorimod Forpagteren paa Trollesminde ejer hele Besætningen, der ejer Staten ikke noget. Det rigtigste vilde efter min Mening være, at Staten, hvis den, hvad jeg haaber, overtager disse Gaarde, beholder den Besætning, der er paa Faurholm, og som Staten altsaa ejer, og ikke anbringer nogen Besætning paa Trollesminde udover den nødvendige Hestekraft. Ingen fornuftig Landmand vilde under de nuværende Forhold udsætte sig for den overordentlig store Udgift, der er forbundet med Indkøb af Besætning til en saadan Gaard. Vi kan nok alle være enige om, at den Indtægt, Ejendommene kan give, vil blive mindre, naar den skal tilvejebringes ved Kreaturhold end ved Produktion af Korn paa Marken. Jeg mener derfor, det vilde være upraktisk og uøkonomisk at anbringe en større Besætning paa Faurholm end den, vi allerede ejer, og paa Trollesminde bør vi indskrænke os til at anbringe den nødvendige Hestekraft og de nødvendige Folk til Gaardens Drift, og saa vil der efter mit Skøn ikke udkræves nær saa stort et Beløb som det, der er anslaaet her i Motiverne til Lovforslaget. Naar vi faar en Snes Spand Heste til de to Gaarde, vil det være tilstrækkeligt, og de kan sammen med det nødvendige Korn og Foder anskaffes for et meget mindre Beløb end her anslaaet. Korn og Foder maa selvfølgelig anskaffes, indtil der næste Aar kan avles noget.

I en Tid som denne, hvor det kniber baade med Brød- og Foderkornet, og hvor der er Mulighed for, at der i det kommende Aar kan blive endnu mere Smalhans, hvis nemlig de sørgelige Forhold vedrørende Eksperten vedbliver, vil det være upraktisk og ufornuftigt, om Staten paa disse to Gaarde med et samlet Areal

af omtrent 1,000 Tdr. Land ikke sørger for i det kommende Aar at avle saa meget Korn som muligt og — for at nævne noget andet — tillige Kartoffler. Vi har i denne Tid her i København stor Mangel paa Kartoffler. Jeg var i Gaar ude paa Rigshospitalet for at se til en Patient, og man sagde derude, at ikke en Gang der kunde man skaffe Kartoffler til Patienternes Brug. Efter hvad jeg kender til disse Gaarde, egner de sig netop for en stor Del til at frembringe Brødfrugter, specielt Kartoffler. Det vilde have været en stor Fordel for Staten, om den havde haft nogle Tusind Tønder Kartoffler liggende derude i denne Vinter, de kunde da, saa snart der blev noget mildere Vejr, uden Skade transporteres herind, hvor man har saa haardt Brug for dem. Det er tilmed i Øjeblikket en brillant Forretning at dyrke Kartoffler, bedre Forretning end nogen som helst anden Art Dyrkning af Jorden. Jeg vilde derfor finde det rigtigt, om Staten nu overtog disse Gaarde, satte en Bestyrer paa hver af dem, fik det fornødne Folkehold og den fornødne Hestekraft skaffet til Veje og saa til Foraaret opdyrkede og tilsaaede saa store Arealer af disse Gaarde som muligt med Korn og særlig med Kartoffler, saa man kunde have en større Beholdning at gribe til i det kommende Efteraar og Vinter, hvor der maaske kan blive endnu større Knappehed end nu. Det er bedre end allerede nu at anskaffe mere Besætning paa Gaardene. Besætningen vil ogsaa kunne suppleres ved Avl af de 120 Køer, der nu er derude. Paa et Aar eller to vil der derved kunne fremskaffes omtrent hele den fornødne Besætning, hvis man til den Tid bestemmer sig til at ville have fuld Besætning paa begge Gaardene.

Jeg skal anbefale, at vi hurtigst muligt gør Lovforslaget færdigt, saa at det fornødne kan ske til Overtagelse af Gaardene den 1. April, til Vurdering af det, man muligvis skal overtage, og til Indkøb af andet, som er nødvendigt til Gaardenes Drift. Men i Henhold til de Bemærkninger, jeg fremkom med i Begyndelsen, mener jeg, at vi bør udsætte Spørgsmaalet om den fremtidige Ordning af det eventuelle Forsøgsmejeri, udsætte Overvejelsen af, om det skal indrettes paa den ene Gaard og Planteavls- og Fodringsforsøg foretages paa den anden Gaard, foruden af alle de andre Ting, som det, efter hvad man kan se af Motiverne, ikke har været Planteavlkontorets Mening at begynde paa foreløbig. Lad alt dette staa hen et